

Udviklingspuljen

Det Danske Spejderkorps

August, 2015

Divisionsledelsen i Ege Division ønsker at sætte fokus på mere og nærværende uddannelse af ledere og seniorer. I den forbindelse har divisionsledelsen ansøgt udviklingspuljen i Det Danske Spejderkorps. Vi fik bevilliget 30.000 kr. til at gennemføre fire sessioner i forbindelse med vores sommerlejr på Spejdercenter Toggerbo i Mols Bjerge. Ege division omfatter 11 grupper i Halsnæs, Frederikssund og Egedal kommuner Der var deltagere i lejren fra alle grene i grupperne.

Lejrens tema var fra **ISTid til spejder**. Under dette tema planlagde og gennemførte vi aktiviteter målrettet alle grene. Vi har i planlægningen haft udpræget fokus på emner indenfor følgende plejemærker i Spejd2020:

- Spejd er udviklende
- Spejd er meningsfuldt
- Det er attraktivt og udviklende at være leder

Uddannelsessionerne blev udbudt til alle ledere og seniorer på lejren. Vi udbød to sessioner omkring friluftliv og natur og tre sessioner med fokus på ledelse og netværk. Sessionerne blev gennemført under følgende formål:

- Skabe netværk mellem ledere på tværs af grupperne
- Give inspiration til spejderarbejdet hjemme i grupperne
- Have "mod på mere" omkring ledelsesudvikling
- Give redskaber omkring refleksion

Vi afsluttede ledelse og netværk med en fælles session med oplæg om emnet og med praktiske øvelser som stemningsbarometer, dialog mellem to personer og samtale om specifikke emner, som forsamlingen havde udvalgt.

Naturen – et godt læringsrum

Vi havde hyret en fritids- og naturvejleder til at gennemføre to sessioner om natur og friluftliv. Sessionerne havde hvert sit faglige indhold, således at vi fik dækket flere af vores formål med sessionerne.

Mols Bjerge er en særlig egn af Danmark, som er skabt gennem istiden, som viser sig med mange bakker, dybe "ishuller", som over tid stille vokser til. En vandring om landskabsdannelsen, menneskets indflydelse på naturen og om de særlige arter af dyr og planter i Mols Bjerge. Vandringen gav en god viden og indsigt omkring fuglearter, dyr og blomster. En af turene startede med en bingoplade til alle deltagerne med 20 naturbilleder, som turen skulle give en god mulighed for se og få viden om. Idéen kan med få ændringer anvendes i spejderarbejdet i grupperne.

Den anden tur i nationalparken bød på, hvad der er omkring naturen som læringsrum og læringsrummets betydning. En kobling af pædagogik, børn, sanser og natur bliver vendt.

Naturen giver også gode muligheder til at skabe rammer, således at børn og unges sanser udfordres. Naturen skærper både balancen, det at være stille og lytte samt at gå i naturen på "tigerfødder". Ofte er det en god idé at arbejde med induktiv læring, sæt læringen ind i en god historisk ramme, så lærer alle på en god og anderledes metode.

Eksempel: Et natløb med flere udfordringer og poster, nogle blev måske bange på natløbet. Gå turen i dagslys og find ud, hvad det var du så og måske blev bange for. Så får alle mulighed for refleksion og måske fordybelse omkring stedet, tingene i naturen og har måske næste gang mod og lyst til mere og nye oplevelser i naturen.

Konklusion på natur og friluftliv

Alle har fået en større opmærksomhed på, hvad en vandring i naturen kan bidrage med bl.a. omkring hvordan vi værner om naturen, større naturforståelse og opmærksom omkring friluftsliv i spejderarbejdet. Herudover fik de deltagende ledere og seniorer gode oplevelser og redskaber til at videreudvikle natur- og friluftaktiviteter i deres spejderarbejde. Redskaberne er f.eks.

- Udnyt omgivelser
- Skab rammen og oplev naturen
- Vær opmærksom på, at flere sanser skal bruges i aktiviteten
- Brug det, der er lige ved hånden – find gode løsninger på en positiv måde
- Graduer aktiviteterne – svarende til alder, motorik, udvikling
- Anvend induktiv læring
- Formidling og kommunikation svarende til modtagernes alder og forudsætninger

En tur i naturen kun for ledere og seniorer gav samtidig rum og tid til refleksion uden at have ansvar for en gruppe af spejdere og en god mulighed for sparre med andre ledere og seniorer fra andre grupper i divisionen.

Ledelse og netværk

Vi havde hyret tre erfarne instruktører med stor spejdererfaring til at gennemføre sessioner.

Vi gennemførte tre sessioner med ledelse og netværk. Der var deltagere med næsten ingen spejdererfaring og nogle med op til mere end 40 års spejdererfaring. Udgangspunktet var, at få flere ledere og seniorer til at arbejde med egen udvikling, ledelse af børn og unge og ledelse af frivillige ledere i egen gruppe.

Spejd i det 21. århundrede er komplekst og kræver meget mere af lederne end tidligere; det er ikke 'bare' naturfærdigheder og klar dig selv, det er også en udviklingsopgave og lederudviklingsopgave.

Vi skaber hele individer, fremtidens (selv)ledere, der tager ansvar og skaber en positiv forandring, uanset hvor de er. Det kræver en særlig tilgang med fokus på god ledelse af børn, unge og hinanden som ledere.

Frivillighed og ledelse

Første session var dialog og viden om Det Danske Spejderkorps' Frivillighedspolitik og præsentation af en skabelon til egen frivillighedspolitik i gruppen. Der blev debatteret og drøftet følgende temaer:

- Udfordringer og styrker i hver gruppe
- rekruttering
- fastholdelse og udvikling
- afsked med ledere

Profiler og netværk

Emnerne i anden session var personlighedsprofiler, ledelse i praksis og netværksdannelse. Alle fik sin egen profil. Det gav anledning til en god snak om vilkår for lederne i gruppen. Der kom fokus på både at være leder for lederne og for spejderne. Der blev givet redskaber til at motivere og udvikle andre ledere. Et af redskaberne i denne proces er at arbejde med feedback. Hvor er det nemt? Hvor er det svært at benytte feedback? Feedback kræver en ærlighed, åbenhed og tillid. Feedback skal være anerkendende, måske uden at rose.

Der blev i begge sessioner benyttet viden fra den attraktive spejdergruppe, det at vi er en del af noget større. Det er vigtigt og væsentligt at have et godt overblik over gruppens kompetencer og ressourcer. Der blev "spillet" netværksbingo, det skabte et fint resultatet over hvilke netværk, hver enkelt havde allerede. Det gav samtidig inspiration til, hvordan det kunne anvendes i egen gruppe og på tværs af spejdergrupperne. Bingospillet gav anledning til en god dialog og deling af viden omkring personer med specifikke kompetencer.

Vi afviklede i forbindelse med den fælles lederafslutning endnu en session vedr. dannelse af netværk.

Sessionen blev indledt med en kort introduktion til hvilke emner, temaer eller andet, der giver den enkelte leder/senior lyst og begejstring til samarbejde eller netværksdannelse. Flere metoder blev afprøvet bl.a. stemningsbarometer og kort dialog mellem to personer med fastlagte spørgsmål. Der blev etableret grupper på tvært af udvalgte emner. Der er nu etableret et antal netværk på tværs af grupper og grene.

Målsætning og konklusion

Vi vurderer, at vores målsætning med at udbyde lederuddannelser i forbindelse med sommerlejren har været en succes. Sessionerne er evalueret positivt af deltagerne. Vi kan kun opfordre andre divisioner, om at gøre det samme, selvom det naturligvis er en udfordring at få spejderne aktiveret, mens ledere og seniorer selv får ny viden og sparrer med øvrige ledere og seniorer fra andre grupper.

Ledere og seniorer er alle kommet hjem med nye kontakter for netværk og samarbejde på tværs af divisionen.

Venlig hilsen

Ole Dalskov og Alice Linning

